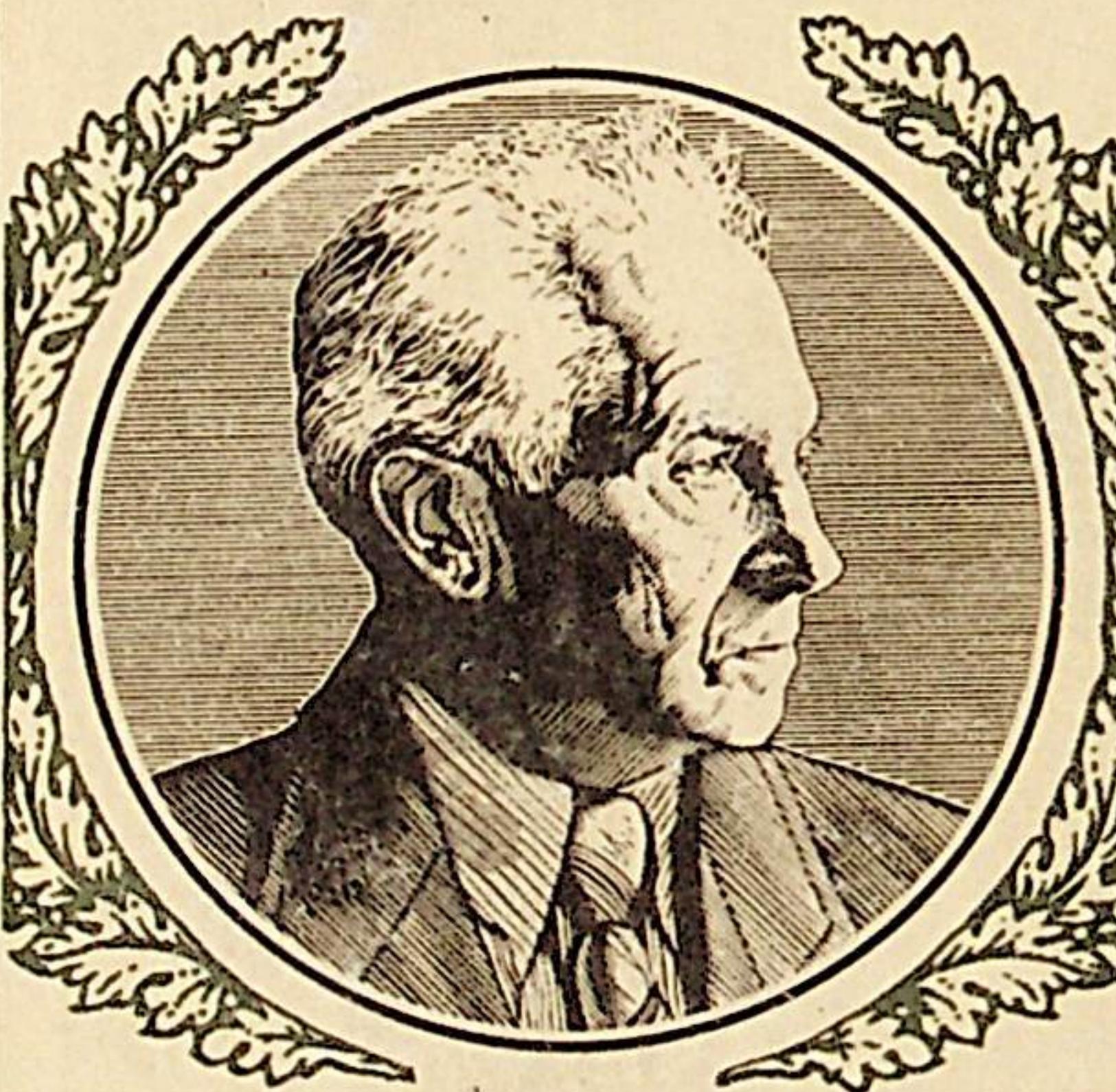

М1557985

Бібліотека
української класики
„ДНІПРО“

МАКСИМ
РИЛЬСЬКИЙ

ЛІРИКА

До книжки ввійшла вибрана лірика видатного українського радянського поета (1895—1964), лауреата Ленінської та Державних премій СРСР, академіка АН СРСР і АН УРСР.

Глибокий патріотизм та інтернаціоналізм, всеперемагаюча любов до людини, філософське осмислення буття, класична строгість і ясність поетичної форми, довірливість ліричної інтонації — характерні риси творчої спадщини поета.

ЗМІСТ

У теплі дні збирання винограду...

(Лірика Максима Рильського)

Степан Крижанівський 5

ЛІРИКА

Пісня 16

«Гей, удармо в струни, браття...» 16

«Слава тим, хто прагне волі...» 17

«На білу гречку впали роси...» 18

«Поле чорніє. Проходять хмари...» 18

«Яблука доспіли, яблука червоні!» 18

«Проза покошено. Спустіло тихе поле» 19

«Єсть ім'я жіноче, м'яке і ясне...» 19

«Мені снилось: я мельник в старому млині...» 20

«Білі цуцики гуляють на соломі...» 21

«Вже червоніють помідори...» 21

«Люби природу не як символ...» 22

«На порозі гість веселий...» 24

Гейне 24

«У горах, серед каменю й снігів...» 25

«У теплі дні збирання винограду...» 25

«Я молодий і чистий...» 26

«Осіньходить, яблука золотить» 27

«Поете! Будь собі суддею...» 27

«Ні, ні! Прийдешні — пе казарма...» 28

Човен 28

«Шумить, і шепче, і тривожить...» 31

Косовиця	31
Ловці	34
«Як мисливець обережний...»	35
Дощ	36
«Гріпоче сокір, сріблом потемнілим...»	37
«Запахла осінь в'ялим тютюном...»	37
«Збирають світлі, золоті меди...»	38
«Докурюйте сигари, дошивайтесь...»	38
Китаїв	39
«Лягла зима. Завіяло дороги»	40
«Я натомився од екзотики...»	41
«На мосту, над темною водою...»	41
До річниці смерті В. І. Лепіна	42
Пам'яті Шевченка	42
«Свіжа зелень розгойдалась...»	43
«Коли дзвенять черешні...»	43
«Піднялися крила...»	44
«По теплому дощі вгрузають босі ноги...»	45
Перед весною	45
«Епоху, де б душою відпочити...»	47
«Суворих слів, холодних і шорстких...»	48
Людськість	48
«Ластівки літають, бо літається...»	49
Взаємід	49
Труди і дні	50
Опівдні	51
«Біжать отари, коні ржуть, реве...»	51
«Цілий день не втихала робота...»	52
«Не надивився, ні! я на сади рожеві...»	54
«Яскраві барви, повні тони!»	54
«Вода й повітря, блискавка і грім...»	55
До мети!	55

«На сонці ясени горяТЬ...»	56
Ластівки	57
Бенкет	58
Прометей	61
«У присмерку осінньої алеї...»	62
«Над копицями стрункими...»	62
«Знак терезів — доби нової знак»	63
Засівна пісня	63
Франко	64
Ленін	65
Бетховен	65
Декларація обов'язків	
поета й громадяніна	66
Будова	70
Декому	71
Мандрівка	71
Шопен	73
Смерть Гоголя	75
Журавлі	76
Із циклу «Золоті ворота»	77
На березі	80
Дружині	81
Моя Батьківщина	82
Дружба	83
Чотири вірші	84
«Ми збирали з сином на землі каштани...»	89
Дощова трилогія	
Голос синиці	90
I. Любов	90
II. Боротьба	94
III. Творчість	96
Народам радянської землі	98

Шота Руставелі	100
«Димом котиться весна...»	101
Грибок	101
Україна	102
Горький	106
Із віршів про Пушкіна	107
Горький і Коцюбинський	108
Коцюбинський	108
Лист до загубленої адресатки	109
Благословенні мир і праця	113
«У повітрі грають вброни...»	113
В Азербайджані	
1. Бакинські терцини	114
2. Нізамі	115
Народам світу	116
Свиснув Овлур за рікою...	118
Слово гніву	119
Вогонь, залізо і свинець	120
Великий перегук	121
Москва	122
Україні	123
Лист до українців в Америці	124
Я — син Країни Рад	125
Слово про рідну матір	126
Чаша дружби	130
Пам'ятник Богдана	131
Кремлівські куранти	134
Олександрові Довженку дружнє посланіє	134
Сталінград	136
«Мандрівка пахне, аж серде п'яне!»	137
Києву	137
Моєму краєві	138

Переяславська рада	139
Воїнові	141
Медитація	142
Остання весна	
1. «Всю душу віддать за ці хмари мілливі...»	143
2. «Ось вона — весна остання...»	144
3. «Я приношу тобі наболілого серця дари...»	144
4. «Я зраджую тебе на кожнім кроці»	145
5. «Любити двох — чи справді неможливо?»	146
6. «Я прийшов утомлений, розбитий...»	146
7. «Ластівки і діти за вікном...»	147
8. «Я образив тебе. Я сказав...»	147
9. «Все на світі повік не вмирає...»	147
Перемозі	148
Свято матері	151
«Ніколи я не знав, що так люблю...»	152
Синові	154
Вербова гілка	154
Прага	155
Бедржіх Сметана	157
Два сонети про Горького	159
Одужання	160
Моя Москва	161
Дві сили	162
Мости	163
Радянська Україна	165
Ліс («Ліс, або, як серби кажуть...»)	167
Пісня про Донбас	168
Нацадок	169
За мир	170
На Ліл-Петрі	171
Марія Заньковецька	172

«Не бійся смутку, що пливе...»	174
Маяковський	175
Весна людськості	176
Шевченко	176
Клич народів	178
Дружба народів	179
Товаришеві по перу	180
Тихо	181
Пісні	181
Слово про Партию	183
Ранок нашої Вітчизни	186
Слава російському народові	186
Чуваським вишивальницям	187
Давид Гурамішвілі	188
«Коли тривоги життєвої...»	190
Визначення поезії	190
Партія	191
В дні свята	191
Художник	192
Порада	194
Шпаки	194
Перед грозою	195
Війна червоної й білої троянди	196
Троянди й виноград	198
Лісник («Лісник знайомий єсть у мене. Він...»)	198
Приморозок	199
Маркові дуби	200
Мова	201
Ознаки весни	202
Перший грім	203
Сікстинська мадонна	203
Вітчизні	204

Квітчастий луг	205
Ленінградові	206
Черемшина після дощу	207
Лист до волошки	208
Дівчата на винограднику	209
Коли копають картоплю	210
Бабине літо	211
Представникам «нового мистецтва»	212
Три дівчини	213
Народ і Партія	213
Українському народові	214
«Не забуду вечора хрусткого...»	215
Вірші про Болгарію	
1. Болгарії	216
2. Шабля Христо Ботева	217
3. Сади Болгарії	218
«З народного напившись джерела...»	219
Солов'ям України	219
Із циклу «На братній землі»	
Присвята білоруським друзьям	220
Могили партизанів	222
Ріо-де-Жанейро	
I. «Крик жовтих довгоносих птиць...»	223
II. «Одягнений у діри й лати...»	224
III. «Приснився я собі самому...»	224
IV. «У темряві густій, тяжкій і ріvnій...»	225
V. «У нас там на городах пахне кропом...»	226
VI. «Про справжню демократію чимало...»	227
VII. «Кому повім печаль мою...»	228
VIII. «Як дика груша серед жита...»	229
IX. «Смаглява мати з дітками двома...»	230
X. «Учора я Південний бачив Хрест...»	230

XI. «Благословен, кто вигадав маяк...»	232
Рідна мова	233
Вогні	235
«Ви багато знаєте, нівроку...»	238
«Почорніли заводі в озерах...»	239
«Є така поезія Верлена...»	239
«По полях ми з Вишнею бродили...»	240
«Огорнула темрява кімнату...»	241
Ми сиділи в Гданську	242
Діалог, навіянний дискусією про мистецтво	
в «Комсомольської правде»	242
Як ідеш ти...	243
Ліс, повитий срібноперим димом	244
«Ці білі кетяги бузкові...»	246
Як не любити	246
В затінку жайворонка	247
Спасибі	249
Краса	250
Що зберегла пісня	251
Поетичне мистецтво	252
Дикий цап	253
Тирса і хохітва	255
Дві елегії і легенька сатира	256
Слава пісням	259
Зимові записи (Із циклу)	261
Людям і народам	263
Михайліві Стельмаху	264
Туга за молодістю	265
Андрієві Малишку в полуценій його віку	266
Шипшина	268
Тасмниця осіннього листя	
«Нехай ботаніки розв'язують питання...»	270

I. Останні троянди	270
II. Дощик	271
III. Невгамовне серце	272
IV. Що я ненавиджу і що я люблю	273
V. Вогні в рідному місті	274
VI. Кленові листки	275
Слава людині	276
Багряний вечір догорів...	276
Пророк зорі	277